

ZEMPLEN.

Közlöny a társasélet, közigazgatás s irodalom köréből.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előfizető: pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
bérmentv. küldendők.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyílt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.
Többszörinél elegendő.
Bélyeg díj mindig
30 kr.
Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lóvy A. könykeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

32-ik szám.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

II-ik évfolyam.

A megyerendezési tervezet kidolgozása végett megbízott 90-es küldöttségnek beterjesztett, s az 1871. július 31-ik rendkívül bizottmányi gyűlés által elfogadott mukalata.

IV. SZOLGABIRÓ.

A sztropkoi szolgabiróság kivételével, mely egy szbiróból s egy irnokból álland — a többi, jelesen: a szerencsi, tokaji, s. a. ujhelyi, gálszécsi, k. helmecei, n. mihályi, varannói álland egy szolgabiró, egy alszolgabiró, egy irnok; továbbá a homonnai egy szolgabiró, két alszolgabiró és egy irnokból. — A szolgabiró jogait és kötelességeit az idevágó törvények különböző szakaszai, továbbá a fenálló felsőbb és megyei szabályrendeletek határozzák meg, melyeknek részletezése a szabályrendeletek alkotásához tartozván, általában hatásköre, a birói hatalmon kívül melyet többé nem gyakorolhat, marad az eddigi, nyilván megjegyztetvén: hogy a szolgabiró járásában köteles ugyan lakni, s székhelyén hetenként bizonyos, s egész kerületnek tudomására juttatandó hivatalos napokat tartani; de amennyiben egyrészt a közigazgatásnak a törvénykezéstől különválasztásából eredhető tájékoztatatlanság utbagazigazítása, másrészt a bekövetkező községrendezés által itt ott támátható surlódások kiegyenlítése, a szolgabirónak illető helyszíneni megjelenése által könnyebben lenne eszközölhető; e küldöttség kimondandónak véli: hogy a szolgabiró mint ambulans hatóság, járása minden községét időszakonként — legalább 3 hó alatt egyszer — bejárni, s a hivatalához tartozó ügyek felől a helyszínen tudomást szerezni tartozzék.

Az árva-ügyeket illetőleg: a járási szolgabiró az árvaszék utasításait, midőn az tüzetesen kívántatik, maga teljesíti, egyebekben a községi előljárók által teljesített. Közreműködik a megyei számvevővel, a közgyám változása alkalmából, a községi árvapénztárak átadása átvételénél, s megvizsgálásánál, ellenőrzi a községi előljárókat: hogy a p. tr. 560 §-a a) b) pontjában előírtakat pontosan teljesítsék, az árvavagyonhoz tartozó s elárverezni rendelt ingóságok eladását teljesíti, felügyel a járásabeli lelenckek, örültek és babáknak a községi előljárók által szabályszerű elbánsábnai részeltetésére.

V. PÉNZTÁR.

A pénztári hivatal álland egy pénztárnok és egy irnokból, kezeli a jelenleg fenálló rendszer szerint a megyei szükség fedezésére kezehez jött pénzeket, továbbá az árva, s egyéb a hatóság által hozzáutásított letéteményeket pontosan vezetett napló és számadás mellett, s ezekből közgyűlés vagy alispántól vett utasításhoz képest, s ezeknek utalványára fizetésekert tesz; költségvetést készít a megye jövő évi szükségleteiről, s ezt az ősz, számadását

pedig a tavaszi közgyűlés előtt az alispánnak felszerelve beterjeszti. — Az árvapénztár közvetlen kezelése alatt áll, köteles minden, az árvaszékhez bejött pénzeket, s pénztérket mint készpénzt, arany, ezüst, ékszer, kötvények, értékpapírok sat átvenni s a pénztári könyvekbe külön külön naplószám alatt bevezetni, s veendő árvaszéki utasításig letétképen kezelni; köteles végre az árvapénztár s árva vagyon mérleget évnegyedenként elkészíteni és az árvaszéki ülnököknek bemutatni.

A belső ügykezelést az alispán a pénztárnokkal egyetértőleg állapítja meg.

VI. LEVÉLTÁRNOK.

A levéltári foglalkozást egy fő, egy allevéltárnok — ez utóbbi az irattárnoki kötelességet is — és egy irnok teljesíti. A kezelés rendjét a fenálló megyei rendszer értelmében, az alispán, főjegyző és főlevéltárnok állapítja meg együttesen.

VII. SZÁMVEVŐ.

A számvevőség ezentúl csupán egy számvevő és egy irnokból álland. Kötelessége: megvizsgálni a községi zárszámadásokat s a rendezett tanácsú városok költségvetéseit, véleményes jelentést tenni az állandó választmány pénzügyi szakosztályához; résztvenni azon választmány szakosztályi és együttes üléseiben, melyekben a megyei közgyámnak mint egyszerű számvevőnek, a magán és községi gyámnak, gondnokok számadásai vagy költségvetéseire vonatkozó jelentési tárgyalatnak — eljárni mindazon ügyekben, melyeket a közgyűlés vagy alispán hozzá utasít. — A számvevő a hozzáutásított gyámi és gondnoki számadásokat megvizsgálja, szükség esetében műértők alkalmazását indítványozza s az eredményről az árvaszéknek jelentést tesz. Az árvaszéktől nyerendő kiküldetés folytán a községi pénztárakat a szolgabiró közbejöttével megvizsgálja; a közgyámok változása alkalmával, kiküldetés folytán, az árvapénztárak rendszeres átvételét és átadását a szolgabiróval együttesen eszközli; a rendszeres bevételek és kiadások felett nyilvántartást vezet, s azok jegyzékét kellő időben az árvaszéknek beterjeszti.

Ezekon kívül, mint a megye gazdaságának külső kezelője, a megye ingó és ingatlanosságairól rendes leltárt vezet. Gondviselése alatt állanak a megyei épületek, s ezek körüli kiigazítások közbejöttével eszközöltetnek. A megye számára szükséges fa, kivilágítás, hajduk s pandurok ruházata s fegyverzete iránti szükségletet jó eleve kimutatja; a kifizetés alá beadott számlákat felülvizsgálja s minden irányban felügyel: hogy a megye háztartása minél kevesebbe kerüljön, s a vett eszközök és anyagok jó minőségben szolgáltatassanak ki. Az elavult ingóságok eladására az alispánt felügyelmezteti, s mindennemű számtételek s összeadások pontossága felett szigoruan örökdi.

VIII. EGÉSZSÉG-ÜGY.

Mindkét főorvos által beterjesztett 2. alatti emlékiratban kifejtett okonál fogva, főleg pedig a katonasállítás érdekéből, az eddigi két főorvosi állomás jövőre is — a központbani lakás és egyenlő ranggal — jövőre is aként rendszeresítendő: hogy egyik a megye al, másik a megye felvidékét vevén főorvosi ellátása alá, mindkettő saját illetőségét minden 2 hónapban beutazni tartozzék. A régi viszonyoknál fogva szükség volt: hogy az egyik főorvos a felvidéken lakjék; mert kivüle senkisémet volt, kire mint orvosi tekintélyre hivatkozni lehetett volna, ma a felvidéken 11 jó hírben álló orvostudor és 6 sebész székel, ott tehát a főorvos, mint ügyvivő orvosra szükség nincsen, az orvosi szolgálatra pedig sokkal előnyösebb a főorvosoknak a székhelyeni lakásuk; mert onnan mennek ki a rendeletek, s betegség vagy más esetben a helyettesítés könnyebben eszközölhető.

A járási orvosok rendszeresítése, a mellőzhetlen egészségügy érdekében szükségesnek találattván, minden szolgabirói kerületre egy egy, a járásban lakni köteles orvos választása javasoltatik. Tekintve azonban a sztakecsinai egész kerületnek részint a járás székhelyétől, Homonnától távoltságát, részint a közlekedés gyakori akadályait, s főleg az egészségügy érdekében azon főfigyelmet érdemlő körülményt: miszerint a nevezett kerületnek még közelében sem kapható orvosi segély; ezen indokoknál fogva, e kerület részére sztakecsinai lakással s 600 ft. fizetéssel egy orvosi állomás, ugyszintén az ezen szempontok alá vehető Bodrogköz számára, a k. helmecei járási orvoson kívül, Ricsén székhelytel s 500 ft. fizetéssel egy orvosi állomás, s ugyancsak sztakecsinra egy szülész női állomás 200 ft. fizetéssel rendszeresítendő.

Egyébiránt a főorvosok kötelességei a fenálló megyei rendszerben elősorolva lévén, azokon kívül is kötelesek a közigazgatás által alkalmazandó orvosok hivatalos működésére a t. kintetben is felügyelni: hogy a vagyontalanoknak járuló ingyen orvosi szerk kiadmányozásával visszaélések ne gyakoroltassanak, hogy a himlőoltás az egész megyében minél szélesebb terjedelemben alkalmaztassék, végre az eljárás szigorú igazság szerint történék.

IX. ÁLLATORVOS.

Jövőre is három állatorvosi állomás rendszeresítendő. Egy az al, másik a felvidék, a harmadik pedig a központ, S. a. Ujhelyben.

X. SZÜLÉSZNŐ.

Minden szolgabirói járásra egy egy rendszeresítettik. Kötelességeik a főorvosok által kidolgozandó szabályzatban lesznek meghatározva.

XI. MÉRNÖKI HIVATAL.

Mind eddigelé, ezután is két egyenrangú és fizetésű mérnököl álland, kiknek

hatásköre és munkafelosztása marad az eddigi, kimondandónak véli azonban a küldöttség: hogy a szolgabírák a gondjaikra bizott megyei utak készítésénél és fentartásánál, s általában mindenütt, hol a helyes ellátáshoz első sorban mérnöki szakismeret kívántatik, a mérnöki hivatal tanácsát és közbejöttét igénybe venni kötelesek.

Egyébként a közmunka kivételéről megváltásáról, a megváltás módjairól s a természetben felhasználandó munkának czélszerű teljesítéséről; ugyszinté az utak készítéséről és fentartásáról viszonyainkhoz alkalmazott tüzetes tervet készíteni, s azt a majdan megalakuló közlekedési szakosztályhoz beterjeszteni a mérnöki hivatal kötelessége leendő.

XII. UTBIZTOS.

Minden szolgabírói kerületbe egy egy rendszeresítetik. Az utbiztos a szolgabíró és mérnöki hivatal közvetlen rendelkezése alatt állván, a közlekedési szakosztály rendelkezéseiről általuk nyerend tudomást s illetőleg utasítást.

XIII. VÁRNAGY.

Ezen hivatal e név alatt továbbra is fentartatik.

XIV. CSENDBIZTOS ÉS PANDUROK.

Mint a közbiztonság s policziális rendőrség közegeinek rendszeresítése a közigazgatás körébe tartozik ugyan, de amennyiben a várnagy eddigi kötelességeinek jelentékeny része, jelesen: a rabokra s fogházra való felügyelet jövőre a törvénykezés keretében fog érvényesülni, a várnagy a közigazgatás által csakis mérsékelt fizetésben részesíthető. A csendbiztosok és pandurok kötelességei pedig, addig míg a törvénykezés szervezetének életbeléptével a gyakorlatban fog mutatkozni: hogy e közbiztonsági közegek a törvénykezés által mily mérvben lesznek igénybe véve, s ennek folytán szolgálati javadalmazásukat az igazságügyi miniszteri budgetből, mely részben nyerendik, a közigazgatásra vonatkozólag csakis feltételeken szabályozható, jelesen: minden szolgabírói kerületre egy csendbiztos, két lovas és két gyalog pandur. Azonban annak meghatározása: hova alkalmaztatnák több lovas és kevesebb gyalog pandur és viszont: az az 1-ső alispánnak a szolgabírákkal együttes megállapodására bízandó.

XV. BELSZOLGÁLAT.

A belszolgálat teljesítése végett két lovas huszár a főispán, alispán és főjegyző mellé egy egy huszár; a szolgabírókhoz egy egy hajdu, s azonkívül 10 órhajdu rendszeresíttessék, kfk a várnagy közvetlen felügyelete alatt állandának.

FIZETÉSEK.

A fizetések mennyisége következőkben javasoltatik:

1. Alispán	3000 frt.
2. Főjegyző	1800 "
3. Első aljegyző	1000 "
4. Másod aljegyző	900 "
5. Tiszti ügyész	1200 "
6. Főpénztárnok	1200 "
7. Mérnök	1300 "
8. Főorvos	1000 "
9. Járási orvos	500 "
10. Főlevéltárnok	900 "
11. Allevéltárnok	700 "
12. Számvevő	1000 "
13. Árvaszéki elnök	1500 "
14. Árvaszéki ülnök	1200 "
15. Közgyám	1000 "
16. Szolgabíró	1200 "
17. Al szolgabíró	800 "

18. Állatorvos	600 frt.
19. Iktató	700 "
20. Kiadó	700 "
21. Csendbiztos	700 "
22. Utbiztos	300 "
23. Írnok	500 "
24. Várnagy	400 "
25. Szülésznő	200 "
26. Lovashuszárr	300 "
27. Tiszti huszár	120 "
28. Órhajdu	180 "
29. Utkaparó	180 "
30. Lovas pandur	300 "
31. Gyalog pandur	180 "

(Vége köv)

Eszmecsere

a biztosítási ügy körül.

A „Zemplén” 30-ik számában Kunsch ur az állami tüzkár biztosítást ajánlja a magánbiztosítás ellenében.

Megvallom elvi szempontból nem vagyok barátja e rendszernek, mert nem szeretem, ha az állam, mint magasabb erkölcsi testület, a speculatio terére lép, és birokra kel a magánvállalkozási szellemmel. Ennek mind erkölcsi mind anyagi tekintetben sok hátránya van. S gyakran ép azon előnyöket nem szokta nyújtani, melyeket attól várni szoktak.

Igy a Kunsch ur által feltüntetett fényoldal — az olcsóság is idővel elpárolog, s az adók sorsát osztva, husos ártételekké nővi ki magát a biztosítási díjillaték. Ismerjük mily receség egy jármű ez a modern államgépészeti és mennyi tömérédek vagyont elnyel annak mozgásba hozatala. Nehézségével a kártérítés legbecesebb oldalát a gyors segélyezést is agyon sújtja. A tőkevereseny üdvös hatását, lehetetlenül teszi hogy annál mélyebben kórtárazhasson a polgárok erzenyében.

De nem sóvárgok a biztosításnak e módja után azért sem, mivel esküdt ellensége vagyok minden centralisationnak. Én az állam mindenhatóságát és az ezzel járó gyámkodást a polgári szabadság és nemzeti jólét gyilkosának tartom. S csakugyan semmi sem fojtja el annyira csirájában a polgári önrerzetet és önmunkásságot utáni való hajlamot, mint ez eszmének a nemzetgazdaságot terén való alkalmazása.

Nem így van ez eleterős és szabadságszerető népeknél. Itt az öntevékenység képezi alapját a társadalom boldogságának. Ez elvnek hódol Anglia a praktikus szabadság és önkormányzat e klassicus földje, s hogy Németország az elméleti szörzsálhasogatás és gyakorlati észfőzomak e hazája nem ez uton halad, az a német nemzet meghunyászkodó jellemében leli magyarázatát.

Elvi szempontokból tehát sehogy sem lehet a: állami biztosítással kibékülnünk. Más kérdés azonban gyakorlati szempontból és specialis viszonyok között. Teszem fel ott, hol, miként nálunk, primitiv közigazdasági viszonyok és ennek ikertestvére a műveletlenség közegett, egy szinten súlyos állami közterhek mellett, inkább az isten névének és hatalmának bő köpenye alatt vélik magokat az emberek biztosítani az elemi csapások ellen. E kedvező állapot igen természetes szüleménye aztán, hogy hazánkban a biztosítás el van hanyagolva, s néhány tulajdonos kivételével a többi a sors szeszélyének dobja martalékul vagytonát.

Sürgős feladatunk emelégova a biztosítást, mint egyikét a legeletrévalóbb ideáknak minél előbb általános érvényre juttatni. S Kunsch urnak köszönettel tartozunk, hogy a legalkalmasab pillanatokban, a tüzveszélyek kiváló időnyében, pendítette meg ez ügyet. S én, midőn az eszmet magaméva teszem, még gyakorlati szempontból és a fentebb vázolt specialis viszonyaink között sem fogadom el az állami biztosítást oly módon, mint azt Kunsch ur javasolta. Nem, már csak azért sem, mert vannak vidékek, hol egyáltalán ily primitiv intézkedés hátralépest jelezne, és jelen nagyobb tökeforralmi körülményeink között indokolható sem volna. Például Pest megyében, hol a biztosítás szélesebb mérveket öltött. A hol pedig kívánatos kivételes rendszabályokhoz nyúlni, ott, a helyi körülmények figyelembe vételével, a közigazgatás élén álló megyei bizottmányok vannak hivatva a szükséges intézkedéseket életbe léptetni, s úgy hiszem előj már egyszer valahára az idő, midőn phrasissok puffogatása helyett tenni is fognak valamit.

Részemről egy megyei kölcsönbiztosító intézet szervezését tartanám a legcélszerűbbnek több eszköznek, ellentétben Kunsch úrral, ki az állami biztosítást ajánlotta. Az ily intézet ugyanis mindazon kellekeket magába zárja, melyeket Kunsch ur az állami biztosítástól vár, anélkül, hogy ama sok hátrányban osztozna, melyek az állami biztosítástól elválaszthatlanok. Ennél a társulat tagjai kölcsönösen állanak egymásért, s a társaikra netalán háruló kárt betéti díjaikból kölcsönösen fedezik. A megakarított összeg, a befizetés arányában, a szolgáltatóknak visszatérítetik.

Az ily intézet kisebb körben mozogván, nem oly nagy szabású és zökögös működésben, s e szerint olcsóbb és gyorsabb, is. Szerencsésébb éveken ugy szólnán mibe sem kerül, miután nem üzérkedés, hanem az önszegély képezi alapját. A részvénytársulatoknál a mentől nagyobb osztalék, azaz a minden áron való pénzhajhászat képezi az árnyoldalt, s bizonyára ettől az újkori államnak nevezett Moloch óriás tömegekben fogyasztó gyomra sem kimélné meg az adózó polgárokat, s ugyan ember lenne, ki ettől kedvező évek esetén valami összszegészkét, visszafizetés képeben, kisajtolni bírna.

A legfeszítetreméltóbb az ily kölcsönbiztosító társulatoknál, hogy nevelik a polgári önbizalmat, s még hatósági kényszer hiányában is tagjai gyorsan szaporodnak, S mi fő, a részvénytársulati biztosításoknál oly gyakori szeszáléseknak egyszerűmindentkorra utját veszi. A társulati tagok ugyanis egymással érintkezéseik folytán tagtársaik körülményeit és szenvedett kárait pontosan ismervén, a becsért szigorubb lelkismeretességgel, s nem oly könnyelműen és huzavonával teljesítendik, mint a részvénytársulatok, s ez ok eléggé visszariasztja majd azon nappainkban nem épen gyéren található egyéneket, kik magasabb értékkel biztosítva vagyonukat, azt szándékos gyújtás által enyésztetik, el, hogy így könnyű szerrel gazdagodhassanak.

Addig is azonban, míg egy vagy más uton intézkednénk, honfiai legszertebb köteleseknek tartanak mindazok, kik a néppel érintkeznek, oda hatni, hogy a balgondolkozásu olykor könnyelmű, vagy félrevezetett nép a biztosítás czélszerűségéről meggyőződve, vagyont és jövőjét a sors szeszélyeinek ki ne tegye. A lelkészek talán nem követnének el szentesítő rést, ha egyházi beszédekben olykor e tárgy is kiterjeszkednének, s jobb intézetek hiányában, hivatok vagyonuknak fennlévő részvénya társulatoknál való biztosításra utalják.

Sokkal fontosabb feladat társul a közigazgatás közegeire. Az ő, illetőleg a megyei bizottmány kötelessége lett volna már eddig is, Abauj megye példájára, tüzoltó szerekkel ellátni a községeket. Nekik lett volna kötelességük czélszerű tüzrendőrségi intézkedések által a tüzveszélyeket a lehetőségig megelőzni, s a mámelegtörténeteket gyorsan elfojtatni, a botrányosság veszélyes építkezési rendszeretlenséget, — egymásra halmazott lakházak, szénakazlak, csűrök tekintetében, — szabályozni.

Ily és hasonló intézkedésekre mindez ideig nem aolt szerencsénk bukkani, sőt még a harmadévi sok tüzeset alkalmából kibocsátott miniseri intézkedéseknek sincs ki foganata. bina szerezni. Fogadom, hogy legnagyobb része az erre hivatott tisztviselőknek tudomással sem bír e rendeletről. Majd tanulmányozza a penezatéreg.

A kormány és megyei iskolatanács szintén gördithetne annyi akadályt a gyakori tüzveszélyek ellen, hogy a községeket kisedővódák felállításában serkentené és segélyezné, hogy a mezeti munkákat végző szüle ne kénytelenül, tessék gyermekeket felügyelet nélkül a szobába zárni, mi oly számos szomorú következményt vont már maga után.

Statistiai adatok bizonyítják, hogy sehol sem emészt meg annyi értéket a láng, mint hazánkban, hol a terménynek behordása után, minden áldott évben az egyptomi het csapások egyike gyanánt jelentkezik. Ezen körülmény komoly melhűi szolgát, hogy keresztbe font karjainkat szétbontva, ez ügyben lendítsünk is már valamit. Egyike ez a legfontosabb társadalmi és nemzetgazdasági érdekeknek.

Verchovay Gyula.

A nőegylet részéről.

A s. a. ujhelyi jótékony nőegylet alakulási ideje f. 1871-ik évben lejárván, szükségessé találtam eddigi 10 éves működésének eredményét e lapok útján nyilvánosságra hozni. Ugyanis:

1861-
gyermek re
30; 1863-
1866-ban
1869-ben
6, összesen
és munkat

E sz
az egylet
az rendszé
a kép jót
arányban
számát —
évek jöved
a jótékony
mak, vagy
közösei vo
ból igen c
tá-ába

Mind
egylet alak
szünnék; u
riség ügye
rolni legin
kebelnek j

Alul
társnői biz
mintegy f
idejében a
ujra alaku
Amelyre m
is felhívja,
ad kifejezé
felelőbb ala
let eszméje
karolándja
S. a.

Rá

(Sz
kül azt a
nősen, m
ujabb uja
lyek e ne
taná az v
kis eset
csét, élet
vet i, ye
enyészett

Az
latokba,
rei sat.
nek tart
sen kifejt
nyiben n
emített f
az, hogy
is hatalm
míg ezen
dig b o s z
illetőleg
ken is h
mindenfé
magukat

Ki nek
A l
A drág
Az
sőt ha te
nem elég
a versen
lomra m
meredély
okunk v

No
ki tud ar
nak aka
meket ta
történeté
jellemzés
a bicskáj
zedet élt,
s a nemzet
det vegy
Ki merve
év mulva

Mi
magyarn
nünk a r
a néme
természet
lehet. —
lami eszt
élet nag
gel, de d
hogy ez d
M. Thér
Jutna cs

1861-ben ápoltatott 6, részint szegény gyermek részint munkaképtelen öreg; 1862-ben 30; 1863-ban 19; 1864-ben 34; 1865-ben 23; 1866-ban 30; 1867-ben 17; 1868-ban 22, 1869-ben 12; 1870-ben 11; 1871-ben aug 8-áig 1869-ben tehát kétszáz tiz szegény gyerek és munkatehetetlen öreg.

E számok fényes bizonyosságot nyújtanak az egyet üdvös működéséről, dacára: hogy az rendszeres kifejlődésnek nem örvehető, s kép jótékonyát sem gyakorolható azon arányban amint azt — tekintve a tagok szép számát — kezdetben remélni lehetett. Az utóbbi évek jövedelmi forrásai már csaknem egyedül a jótékony célú színlelőadások és tánczvizigalmak, vagy koronként egyesek nagylelkű adakozásai voltak, miután a kötelezett tagdíjjaiból igen csekély összeg folyt be az egyet pénztárába.

Mindamellét sajnós dolog volna, ha az egyet alakulási ideje lejártával végelegesen megszűnnék; mert általa csak is a szevedő emberiség ügye vesztené, melyet ezen oldalról fölkarolni leginkább a résztvevő és gyöngéd női kebelnek jutott nemes feladatul.

Alulírott, mint akinek szorencsége volt társnői bizalmából az egyet ügyeit vezethetni, mintegy fölbátorítva érzi magát: hogy annak idejében aláírási ívet körözve, az egyet újra alakulásának szerény tényezője legyen. Amelyre midőn a t. növilág részvétét előlegesen is föl hívja, egyszersmind azon reménynek is ad kifejezést: hogy egy, a viszonyoknak megfelelőbb alapokra helyezendő jótékony négyet eszméjét S. a. Ujhely hölgyei egész hévvel karolandják föl.

S. a. Ujhely aug. 8 1871,

Evva Andrásné,

Rákócz 1871. július 30.

(Szó) Csak nem tudom elszívni szó nélkül azt a fatalis germanizálási kérdést, különösen, mikor majd mindenik lapban találom újabb újabb impertinens „ujsgóc-kákat,” melyek e nembe tartoznak. Hogyis ne bosszantaná az vérig a gondolkodót? Hiszen nem olyan kis eset az, mikor egy nemzet legdrágább kincsét, életének legkényesebb rugóját — a nyelvet — lyekszik aggodalmas felkiáltásai által az enyészettől megóvni: —

Az nem éjt még valami szomorú gondolatokba, hogy a főváros kellene, trage-rei sat. németül beszélnek, mert ezt kicsinyeknek tartom, és ez, mint a „N. Fr. Ll.” helyesen kifejté: másképp nem is igen lehet, a mennyiben magyar ember nem igen alkalmas az emittett funkciók vitelére, jobban agaszt már az, hogy a fővárosi lakosság többi rétegeiben is hatalmas lépéseket tett a németesedés, de míg ezen körülmény fájda mas a n érint, addig bosszus elkeseredés fog el látva és illetőleg hallva azt, hogy a korcsosulás a vidéken is hódít. — Nem elég hogy a jó istennek mindenféle csodái — nemzetiségei otthon érzik magukat nálunk s a mint Tompa mondja:

Ki nekünk még köszönni sem tud,

A kit nem ismerünk,

A drága véren szezett földet

Az osztja meg; velünk,

sőt ha tehetnék a nyakunkra szererének ülni, nem elég hogy meg kell feszíteni erőnköt hogy a versenyt kiálljuk velök — de még szánalomra méltó kapaszkodással igyekszünk azon meredélyen haladni, melyet kerülni bizony nagy okunk van.

No hiszen alkosson magának fogalmat a ki tud arról a típusról, melyet valaki magyarának akarna nevezni, ugyan hol fog hozzá elemeket találni? Vegye elő ennek a nemzetnek a történetét s onnan akarja valami ha'ározott jellemzést adni a magyaroknak — beletörök a bicskájába, mert hiszen csaknem a hány évtizedet él, annyiféle változáson ment keresztül a nemzeti élet is. Csak a legközelebbi évtizedet vegyük és bámulunk kell a változáson. Ki merete volna 61-ben azt képzelní, hogy 10 év múlva ott legyünk a hol — vagyunk?

Mi csak akkor tudunk szükna drágoskodni, magyarul beszélni, csak akkor csillan fel bennünk a nemzeti önért egy-egy szikrája, ha — a németre haragszunk és ez a dolog természete szerint csak is ephemer jelentőségű lehet. — Siratnak egy állapot az, mikor valami eszmét, kiváltképen pedig a nemzeti élet nagy eszméjét nem öntudatos bensőség-gel, de daczból igyekszünk fenntartani; pedig hogy ez nálunk így áll a sok eset közül csak M. Theresia és II. József korára hivatkozom. Jutna csak most eszébe az illető hatalomnak

csak feltételképpen mondom — azt parancsolni: hogy de már most németül beszélj te magyar, vágd le szakállad a közepin, tedd fel a köcsökalapot — haj milyen ékes magyar emberek lennének megint vagy 10 esztendeig!

Ez a változókéony természet nem kis mérvben ggasztó. Nagy oka van D'Israelnek azt mondani, hogy: nyelvben él nyelvben hal a nemzet! Nem tudók mi azt hogy a nemzeti nyelv az, mely bennünk eddig még a lelket tartogatta? Nem tudánk mi azon gondolatra jönni, hogyha ezt az egyetlen paizsunkat is könnyelműen eldobjuk — bekövetkezik ama mondat második állítása is? — Bizony, nagy éhhetetlenség, nagy bűn, hogy feledni lát-szunk ezeket. De hogy e kitérés után a mai állapotokra visszatérjek.

Köszönjük meg alázatosan ezen mi mostani gyönyörű helyzetünket első helyen politikai viszonyainknak, melyek jelenlegi iránya minden egyéb, csak nem öválló és nemzeti.

A „mindent megayertünk” mézes madzagát sikerült végig vonni egy hívő sereg száján, s ez mott átkozott egykedvűséggel rágódik a köczmadzagon, és hagyja magát vezetetni azok-által, kik prófétái ama hitnek, hogy Bécs a mi Mekkáknk s ennek folytán a nemzeti közérzület, boldog keblökben csak szendereg — de ébredni tán nem is fog. Ennek további káros következménye, hogy a fiatal nemzedék egy része politikai divatból, a másik rész: kilátásból, végre a harmadik elámitott jóhiszeműségből uszályhordozójává szegődven e mondhatni kompolitikus eszméknek, az eredeti, magyar szellem a jövőre nézve is sajnálatra méltó elhanyagolásra kárhoztatik.

Hadseregünk német. Városaink, melyekben hadcsapatok állomásoznak, végtelen tágtért találnak magok előtt a németesedésre, a mit elősegít különösen az is, hogy az egyenruha roppant hódít minden tekintetben. Az a bon-ton adó és valósággal el van kényeztetve környezői által. Hiszen nagyon szép a magyar vendég szeretetet produkálni, de ha részesülni akar benne valaki, legalább tanulja meg azt nekünk megköszönni a mi nyelvünkön, s né megfordítva, a hogy pedig mostan áll a dolog. — Német levén a hadsereg, ennek hátránya továbbá, és főképen az, hogy magyar ifjaink is kénytelenek ottan behellni a németesedés átkos legét, különösen miután az általános hadkötelezettség s itt az önkényesi intézmény által, az önkényesség nemes értelmének e czifra szatirája alatt a műveltebb fiálság is olafektetetik a németesedés procrustes ágyába, — de hát az még ohajtasnak is sok, hogy nekünk saját, magyar hadseregünk legyen. —

Köszönhetjük 2-ik helyen a helytelen nevelésűek. Tudjuk magánaink hazafias szokásait, hogy fiaikat külföldi jezsuiták maszlagára küldik, a kik mikor haza kerülnek, az idegen műveltséget vagy minék is ovezzem, beszíván, nem mások, mint a kikre Petőfi írta: „Ti fekélyek a hazának testén!” Hány magyar mánas van, a ki — feltéve hogy tud — magyarul beszél? mert mikor még Andrássy gróf is a „Pester Lloydba” ír, azt kell hinnünk, hogy azt a keveset is röstelli a mit tud. — De régi példabeszéd, hogy ur uak, minden meg y munden s z a b a d, térjünk el hát ezen uri szép tulajdonoktól, ugy is borsót hányánk a falra; érdemesebb lesz tán e helyett szellőztetni a hazai nevelésügyet. — Mindeunap újabb panaszokat olvashatunk a fővárosi lapokban, hogy ez a tanító németül tanít és beszél, amannak a tanítványai német dalt zengedeznek sat. Ez a legaggasztóbb jelenség mindazok közt, melyek nyelvünket hanyatlással fenyegetik; mert bár nem tartunk Rousseau-val ki a gyermeket annyira idomíthatónak tartja, hogy nevelője vagy tanítója azt képezhet belőle a mit akar, — el kell ismernünk, hogy azor fizamodás, melyet a gyermekeu a nevelés által ejtenek, csak ritkán és nagy erőmegfizetéssel hozható helyre. Ilyennek kell tartanunk már azt, mikor a hazai nyelv rovasára kárhoztos lelkissmeretlenséggel egy idegen, a német nyelvet látjuk ápolítani. Hiszen nem mondom én, hogy németül beszélni ne tanuljunk de ohajtom, hogy nemzeti nyelvünkön ut nyelvtanból tanuljuk azt meg; más szóval: csak miután eléggé magyarok vagyunk, eléggé ismerjük a hazai nyelvet: akkor kezdjünk az idegen nyelvek tanulmányozásához. Furesa, de való, hogy ezen elveket még el is kell mondani. — Az említett hiba a házi nevelésnél észlelhető főképen. Első gondolat nálunk ugyanis hogy idegen ajku mestereket, mesternöket szerezzenek a növendékek mellé, minek eredménye aztán az, hogy míg az idegen nyelvekben, egész az irodalomtörténeti ismeretekig terjedő pompás jártassággal bírnak

a növendékek, addig az anyanyelv sajnálatra méltó állapotban kilődik, — pedig ez nem légből kapott okoskodás, de — factum. Hogy várhassuk aztán, hogy az így nevelt fiatalság buzogai tudjon azért a mi nemzeti?!

Köszönhetjük harmadik helyen az irodalmi élet pangásának productiv és assuntiv tekintetben. — A szépirodalom még csak mozog valamennyire, mondhatni szépen, de a tudományos irodalomban kétségbeejtő ür tátong meg mindig előttünk. A szakemberek még folyton idegen forrásokból kénytelenek meríteni, s a mi nagyobb baj: oda kénytelenek utasítani a tanulni akaró fiatalságot is. — Vagy nem kétségbeejtő körülmény az, mikor a „Term. tud Társula” pál ahirdetésére nem jelen meg egy pályamunka sem; ismét kikell hirdetni — és ismét eredmény nélkül; aztán szégyenszemre meg kell bizni egy pár embert a ki a pályadíjért írjon — s végre ez is lerázza nyakáról a munkát?

De legalább a mink van, tehát a szépirodalmat, történelmet sat. tudná a közönség felkarolni. Az előkelőség elmaradhatlan kellekeül látszik lenni az, hogy olvasó-asztalát idegen, s tulajdonlag német könyvekkel rakja be; mintha bizony mi önerünköl nem lennének képesek e tekintetben a legfinnyásabb kívánalmakat is kielégíteni. Hány helyen vannak meg jelesebb írónk munkái? Bizony az arra vonatkozó kiállítás igen könnyű lenne elkészíteni, aminél csak az bosszantóbb, hogy a hol találunk is pompás kötésű könyvekre, azok olvasatlanul hevernek.

Pesen panaszkodnak leginkább a németesedés ellen s mégis zárva tartják azt az egy színházat is; egy népszínház építésére pedig még mindig csak ráérnek; — ellenben mozog a német színi-ügy ugyancsak. — A közönség irlés megromlott, s ugy a fővárosban, mint a vidéken csak mostoha leányként teng a nemzeti drámai színművészet, melynek pedig igen szép eredményeit lehetne tapasztalni a nemzeti közszellem ébrentartásánál. —

Köszönhetjük 4-szer a divatnak. Azt mondják, hogy ruha nem teszi az embert; hiszen nem a kit nem, de hogy sok embert jellemzőleg „tesz” a külső viselet is, no már az is bizonyos. Nem akarom itt például felhozni Bádog akarom mondani Aczél Péter aradi főispán esetét, mert az legrosszabb esetben is csak neveléses, de igenis elkeserít olyan impertinens üzenet, melyben az adatik egy bizonyos embernek tudtára hogy: de magyar ruhában ne jér ide, hogy ne szégyeneljem magamat miattad! És ezt egy olyan uri ember üzenté, kinek már benőtt a fejelágya, és okos embernek tartja magát. — Mit? Hát micsoda szégyeneleni valónk van nekünk nemzeti viseletünkön? Szégyen az, hogy elhajítjuk. — A divat kérdése különben nagyon kényes természetű levén, még csak annyit akarok felhozni, hogy ennek kifolyásául kell tekintenünk azt is, midőn a nők, — azt hisen hogy a külföldi divatot csak külföldi divatlap reprezentálhatja kellően idegen, német lapokat hordanak s abból tanulnak meg szép magyarul dalolni: Mein Liebchen was willst du noch mehr? a mi különben igen szép dal. —

Meglehet hogy tévedek, de nekem teljes meggyőződésom, hogy: ha mi nemzeti öltözötünk mellett megmaradtunk volna, nemzeti nyelvünket sem kellene most oly nagyon féltetni; míg most álmélkodva kérdezzhetjük Garayval:

Mi vagyunk-e még a hét vezérnek
Sarjadéki, tiszta szittyavér?

Tárogató.

Helyi, megyei s vidéki újdonságok

(V.) Ugy látszik közönségünk finom izlését jobban érdekli a czigánykerék, meg a kótéltáncz, mint saját gyermekeinek művelődési ügye. Ha a helybeli gymnásium termeiben egy hitvány komédiás ütötte volna fel sátorát lelekszakkadva rohant volna apraja nagyja bá-mészakodni, de ki tartaná sallaugos méltóságával összeférőnek, hogy részt vegyen az iskolai zárünnepélyen, hol a jövő számol a jelennek. Bocsánat, tévedek. Ezek az édes papák és mamák alkaimasint értesülve voltak arról a zühanyfürdőről, mit számukra Gyalokai Ferenéz igazgató ur készített. Pedig bizony bizony nem ártott volna nehány a nevelést cholericus módon végző szülő megfürösztöni. A tárgyhoz méltó elkeseredéssel kell ki itt Gyalokai a szülőlk gondatlansága ellen, kik gyermekeik erkölcsi és általán szellemi kiképzésben tapintatlanul, sőt vétkes hanyagsággal járnak el. Az

ifjúságnak nagy contingense tultratt. Nem gyermeki szórakozás és edző játékokban leli gyönyörét, hanem a legocsmányabb mulatságnak, kártyajáték ivás, tobzódásnak él. A közhelyeken minden erkölcsi szemérem nélkül hódol a nyerő játékok pokoli szemvedélyének. Természete s, hogy aztán a tanulás is csak úgy immel ámmal megy. A tanári testület intései a szülők elnézése következtében, hatás nélkül pattanak vissza az ifjúság megromlott kebléről. Ehez hasonló korholó szellem lengette át az igazgató egész zárbeszédét. De mi haszna, ha ott volt a víz és törülköző, de a kit meg kellett volna mosdatni, az majd drága fia ajakáról hallgatta, hogy miként dicsérte mindnyájukat a director. Hirlapirói kötelességünket végük teljesíteni, midőn ezt köztudomásra juttatjuk, még pedig azon sajnós észrevétellel, hogy a Gyalokai ur által elmondottakat betűről betűre osztjuk. Az ifjúság ez elcsenevészedésének ostromozására már egyziben igénybe akartuk venni tollunkat, de letettük azt, nehogy az ifjúság rossz előmeneteli fokozata a mi felszólalásunknak, az az a tanári kar és tanulók közti összhang megzavarásának tulajdonítassék: most azonban többé nincs ok megrovásunkkal adósnak maradni. Nincs, mert ez az ügy nem csupán az egyesek, nem csupán a családok, hanem az egész nemzet ügye. Rosz mag, rosz gyümölcsöket terem, ez pedig oly átok, mely visszaháramlik a vetőre. Az iskolai zárúnnepély fölötti referadánknál, még el nem halgathatjuk, zudoljon bár árva fejünkre a jupiteri mennykőök egész halmaza, hogy a megyei iskolatanács tagjai, hivatásukhoz méltóan, távollétök által tündöklők. Eljének!

(V. Gy.) **Magán** szivesség folytán alkalmunk nyílt átlapozgatni a helybeli gymnasium ez évi értesítőjét. Nem tudjuk, ki remekelt e program készítésével, elég az hozzá, hogy egy igen gyarló munkát tákol össze. Elkészítette az egész kocsit, csak a legbecesebbet a kerekeket feledé ki. Ott az ifjúsági névsor és annak összes száma 229, de a statistikai táblázat, hogy mennyi hát a műtévhez képest a fogyás vagy szaporodás, azt bizony elnyelte a klastromi sphynx. Nem ártott volna, ha az előmenetelt is százalékokban kifejezik. E hiányt kiszámításaink alapján, magunk potoljuk, a tört számokat kerekszámra egészítvén ki. Az eredmény, hogy 13, tehát az összes ifjúság 6% a kitűnő, 19, az az 9% jeles sikert aratott, 49, tehát 22% megbukott. Kiváló előmenetelt tanúsítottak; az 1-ső osztályban Csollák Mihály; 2-ikban Rajner Mór; a 3-ikban Dutkay Pál; a 4-ikben Galbani Flóris és Rosenmayer Lajos, Stuller József; az 5-ikben Jancsó Géza és Egri Kálmán, a 6-ik osztályban végre Nagy Kálmán. Az ösztöndíjra és tandíjmentesek számkimutatása szintén a camera obscurában maradt, úgy mi sem szólhatunk hozzá. Hogy hogy nem a megjegyzések rovátába a rajz és ének tanár került bele, noha ezeket az egész világ tudósítványai a tanári kar között említi fel még csak az egyetemi értesítő is. Hej de nem szép az a aristocraticus arezfintorítás. Ugyan ebben a rovatban van felemlítve, hogy egy névtelen egri pap 60 forintos ajándéka Jancsó Géza 5-ik

és Inczinger Ferencz 3-ik osztályu tanulók között osztatott szét. Az alapítványokról és azok kamatainak mikénti kiosztásáról szintén hallgat ez a száraz krónika. Tudósításunkat azon óhajjal zárjuk be, hogy jövőre több pontosság és szabadsággal fog a „tudósítvány“ összeállítani, s így több adatot fogunk a közönség érdekeltségé alá boesáthatni.

Apró hírek: Dokus József megyei első alispán f. h. 6-án Tátrafüredre utazott. — Az itteni m. k. honvédség a közöshadseregbeli garnizon által örösen hagyott laktanyába költözött át. —

vidéki hírek: Egy nyiregyházi fiatal leány észrevevén: hogy kedvese anyjával is megosztá szívét, emiatti fájdalmában felakasztotta magát, azonban jókor észrevétetvén megmentetett. — F. h. 5-én a Pestről érkező tiszavidéki vasuti vonat Kardszag és Püspökladány között a Debreczomból jövő vonattal összeütközött, minek következtében egy fűtő meghalt, több utazó pedig többé-kevésbé megsérült. — Az országban itt ott előfordult kolera esetekre vonatkozólag illetékes helyről azon megnyugvást meritjük: miszerint valódi kolera eset mindaddig nem fordult elő csupán Kolerin, mely azonban könnyen gyógyítható. — A t. ujlaki ujonnan épült állandó fahíd, mely technikailag remek műnek mondatik, közelebbi napokban egyházi szertartás mellett nyitattott meg, s adatott át a közforgalomnak. — A csokonai-szobor talapzata, mely 900 vámmázsa súlylyal bír, teljesen elkészült s legközelebb fog felállíttatni Debreczenben. — Szatmár y Károly Ungvárt müködött jeles színtársulata hat előadásra Homonnára rándult át, melynek lejártszája után ismét Ungvárra térend vissza. — Albrecht főherczeg f. h. 4-én délután 1 órakor Ungvárra érkezett s a püspöki palotába szállt, 5 órakor azonban már Munkácsra elutazott. —

Tűzvész. Alsó Regmeczen f. h. 4-én délután tűz ütött ki, mely a nagy szétől élesztve csakhamar mintegy 70 lakház és, gazdasági épületet hamvasztott el. A leégett épületek közül 18 biztosítva volt.

Villámcsapás. F. h. 5-én éjjel S. Patakon a villám Maruska nevű ottani lakos épületébe csapott, minek folytán az s még egy másik ház és gazdasági épület is leégett.

(1) **Szerényi J.** a zemplénmegyei korbáz felügyelőjének fia a közelebbi bizetmányi gyűlésen kihirdetés végett sebészi oklevélt bemutatta, s állandoul városunkban szándékozik megtelepedni.

(2) **Helyes intézkedés.** a hatóságtól: hogy a megyeház előtti közknál esti 10 óra után betiltotta az összecsofúlést. — E kut körül, csaknem egész éjszakákon át folyt a dévajkodás, mely míg a közeli háztulajdonosokat zavarta éji nyugalmukban, egyszersmind a cselédek romlottságát is nagy mérvben kifejlesztette, szóval az erkölcsi sülyedés iskolája volt. Kivánatos, hogy e rendelet jövőre is teljes szigorral fentartassék.

A ZEMPLÉNMEGYEI kereskedelmi- ipar- termény és hitelbank 1871. év júliuzhavi forgalom-kimutatása.

Bevételek Pénzkészlet júliushó 1-én 15713 frt. Betétek könyvecskére 56149 f. 56kr. Folyó számla hitelezők 64170 f. Kifizetett váltók 127473 f. Kifizetett előlegek 620 f. Leszámitolási kamatokban 4743 f. 25 kr. Részvény nyomtatványokért 3 f. 78 kr. Előleg kamat 32 f. 37 kr. Előleg illeték 3 ft 75 kr. Különléle jutalékok 5 ft 06 kr. Nyomatványokért 67 f. Bélyegok 7 f 50 kr. **Kiadások.** Leszámitolt váltókra 190986 ft 12 kr. Előlegekre 460 ft. Betét visszafizetések 5121 ft 28 kr. Folyó számla adások 58400 f. Betét utáni kamatokra 2605 ft 45 kr: Bevásárolt vertpénz 13 ft. 30 kr. Díjazásokra 550 ft 17kr. Felszerelés 94 ft 05 kr. Üzlet költségekre 26 fa 16 kr. Nyomatványokra 10 ft. 40 kr. Osztlék és felülosztalék 1870. évre 120 ft. Pénzmaradvány júliushó végével 10604 f. 13 kr. Összes fogalom 537,980 frt.

Üzlet

A s. a. ujhelyi „Termény-tözsde“ által hivatalosan bejegyzett terményárak: július 25 Buza 88-87 font, vām mázsa 5-50 kr. Rozs 78-80 font 3 -- 10 kr. Árpa 2-50 kr. Zab 2-5 kr: 2-10 kr.

Sziget august. 1. A mai hetivásár forgalma következő volt. Pozsonyi mérőnként, Buza I. rendű 6 ft. — kr. II. rendű 5 ft. 60 kr. Kétszeres I. rendű 5 ft. — kr. II. rendű 4 ft. 50 kr. Rozs I. rendű. 4 ft. — kr. II. rendű. 3 ft 80 kr. Árpa I. rendű 3 ft. 50 kr. II. rendű 3 ft. 30 kr. Zab I. rendű 2 ft 50 kr. Kukoricza I. rendű 5 ft. — kr. II. rendű 5 ft. — kr. Burgonya 3 ft. 60 kr. Öl bükkfa 12 ft. — kr. Egy mázsa montliszt 16 ft. — kr. Zsemleliszt 14 ft. 50 kr. Kenyér liszt 12 ft. — kr. Disznó zsír fontja 70 kr. Marhabus 18 kr.

Ungvár, august 5. Tegnapelőtt tartott hetivásárol következő piaci árak vannak a város hiteles jegyzőkönyvében feljegyezve: Buza mérőnként 4 ft. 50 kr. Rozs 3 frt- 50 k. Árpa 2 frt. 50 kr. Zab 1 frt. 80 kr. 2 frt Kukuricza 3 frt 80 kr Burgonya 1 30 Borsó 7 frt. Lencse 4 frt. Paszaly 4 frt. Kása 7 rt. 80 kr. Széna mázsa 1 frt. 50 kr. Szalma 80 kr. Vaj tuczenként 60 kr. Sertés zsír 60 kr. Marhabus 22 kr. Szalona 44 kr. Szesz 30 foku 25 kr.

Szatmár Németiben július 29. tartott heti vásáron az árak következők mérőnként: Tiszta buza 5 ft. — 4 ft. 80 kr Kétszeres 4 ft. —; 4 ft. —kr. Rozs 3 ft. 10 kr. Tengeri 4 ft. 15kr. Árpa 2 ft. 50 kr 2 ft. 40 kr. Zab 1 ft. 60 kr. —kr. Kása 6 ft. — kr. 5 ft. — kr. Krumpli 2 ft. 40 kr. Paszaly 4 ft. — kr. 3 ft. 80 kr Lencse 6 ft — kr.; Öl bükkfa 12 ft. Marhabus 20 kr. Disznózsir 60 kr Szalonának mázsa 40 ft. — uj 39 ft.

KOLENER JÓZSEF,
kiadótlárs.

IFJ. FARKAS LAJOS,
szerkesztőtárs.

BORÚTH ELEMÉR,
felelős szerkesztő és kiadótlarjados.

HIRDETÉSEK.

Mély tisztelettel alulírott, van szerenésém a nagyérdemű t. cz. közönségnek tudomására hozni, miszerint most ujonnan nyitott, s nagyban felszerelt

bútor-raktáram:

melyben kész behuzott, s behuzatlan garniturok, sifonok, ágyak, asztalok, mosdó-szekrények, credenczek, — s különféle esztergályos műtárgyak a legjutányosabb áron kaphatók.

Azonkívül mindennemű ócska bútor, helyben és vidéken — kijavítás, el- vagy becserélés végett elvállaltatik.

Ezeket, valamint minden e nembe vágó műtárgyakat a legnagyobb izlésteljes választékban pontos kiszolgálat mellett ajánlja a t. cz. közönség kegyes pártolásába.

Schwarcz Ignác,

kárpitós és szatlmester.

Raktáram helyisége: kis-piacz-utca Csehy-féle ház.

8-10

Pályázat házasságra

Egy legjobb korabeli inkább kövér mint sovány s évenként esetleges de inkább bizonyos jövedelemmel bíró daliás férfiú nőstülmi illetőleg házasa s od ui ohajtván, keres magához egy 18-22 év között levő s házzal, földbirtokkal bíró nyulánk termetű világos szőke s divatos miveltséggel feiruházott leányzót vagy özvegyet.

Ajánlatok fotografiak melléklésével sept. 15-ig K. P. czim alatt u. p. S. a. Ujhely elfogadtatnak.

Titoktartásért kezeség nyujtatik. Fotografiak nélküli ajánlatok visszautasítottatnak. Közvetítők kizáratnak.